

A jogi tanácsadás megfelelő kerete egy jogász-ügyfél kapcsolat, amely egy adott helyzet minden tényállását figyelembe veszi, és a helyileg érvényes jognak felel meg. Bár ezt a cikket egy jogász írta, a benne foglalt adatok nem helyettesíthetik az esetre szabott, bejegyzett jogásztól származó tanácsadást.

A kockázatok megosztása

A terjesztési engedélyek arra szolgálnak, hogy a kibocsátó és az elfogadó fél között megosszák a kockázatot – az engedély jóttállásra vonatkozó részének ez az egyik lényeges célja.

A BSD-engedélyben például a következő záradék szerepel: „Ezt a programot a szerzői jogok birtokosai és a közreműködők „úgy, ahogy van”, mindenféle kifejezett vagy beleértett jóttállás nélkül teszik elérhetővé, ami a minőségi megfelelés és a meghatározott célra való alkalmasság biztosításának visszautasítását is magában foglalja, de nem korlátozódik csak rájuk. A szerzői jogok birtokosa vagy a közreműködők semmilyen körülmények között nem kötelezhetők semmilyen – közvetlen, közvetett, járulékos, egyedi vagy következményes – kár megtérítésére (ami magában foglalja a helyettesítő termék vagy szolgáltatás biztosítását, az elvesztett használati idő vagy adatok, az elmaradt nyereség vagy az üzletmenet folytonosságának megszakadásából adódó veszteségeket, de nem korlátozódik ezekre), függetlenül a kár keletkezésének módjától és a felelősség megállapításának hivatkozási alapjától, legyen az összefüggésben szerződésszegéssel, természetes felelősséggel vagy (gondatlanságra vagy más okra visszavezetett) sérelemmel, amely bármilyen módon kapcsolatba hozható a program használatával, még abban az esetben sem, ha a káreset bekövetkezésének lehetősége ismert volt.

Fontos észrevennünk, hogy a BSD-engedély feltételei mellett minden kockázatot az elfogadó fél visel. Mind-egy, milyen borzasztó a program, mindegy, milyen kárt tesz a számítógépünkben vagy az üzletmenetünkben, mindegy, hogy a kibocsátó milyen ígéreteket tett a program hasznosságáról és képességeiről a reklámjában, a programot az engedély értelmében „úgy, ahogy van”, mindenféle biztosíték nélkül fogadjuk el. Az összes többi nyílt forrású terjesztési engedély, amelyet olvastam, hasonló záradékot tartalmaz a jóttállás és a kártérítési kötelezettség visszautasításáról. Az elfogadó fél visel minden kockázatot, amely a program használatából és az arra épülő programok létrehozásából származik. Úgy gondolom, a kockázatok ilyenfajta megosztása igazságos, kivéve egyet, amelyet a BSD-engedély nem említ meg külön: annak kockázatát, hogy a kibocsátó fél a program terjesztési engedélyének kibocsátásához szükséges jogokkal eleve nem is rendelkezik. A BSD-engedély (a „magában foglalja... de nem korlátozódik ezekre” megfogalmazás miatt) kizárja a szerzői jogok betartására vonatkozó biztosítékot is.

A szerzői jogok betartásának biztosítéka nélkül abban az esetben, ha a kibocsátó valójában nem birtokosa az általa terjesztett program szerzői jogainak, illetve nem a szerzői jogok birtokosának engedélye szerint jár el, az elfogadó, nem pedig a kibocsátó fél viseli a szerzői jogi per kockázatát. Abban az Academic Free Licence nevű terjesztési engedélyben, amelyen jelenleg dolgozom, ezt a gondot a következőképpen orvosoltam:

„A kibocsátó szavatolja, hogy a program szerzői jogait birtokolja vagy a programot érvényes engedély hatálya

alatt terjeszti. A megelőző mondatban külön megnevezett biztosítékot leszámítva a programot a szerzői jogok birtokosai és a közreműködők „úgy, ahogy van”, mindenféle kifejezett vagy beleértett jóttállás nélkül teszik elérhetővé, ami magában foglalja a minőségi megfelelést, a meghatározott célra való alkalmasság, és a szerzői jogok megsértése elleni biztosíték visszautasítását is, de nem korlátozódik ezekre. A kibocsátó, a szerzői jogok birtokosai vagy a közreműködők semmilyen körülmények között nem kötelezhetők bármiféle követelés, kártérítés vagy egyéb kötelezettség megtérítésére szerződésszegési, kártérítési per útján vagy más módon, amely a programból ered vagy azzal kapcsolatba hozható.”

A jóttállási záradék első mondatában az engedély a szerzői jogsértés kockázatának terhét az elfogadó fél helyett a kibocsátó vállára helyezi. A kibocsátó és a kibocsátó fél közül meggyőződésem szerint az utóbbi sokkal jobb helyzetben van annak megítélésében, hogy rendelkezik-e a szerzői jogokkal vagy olyan engedéllyel, amely lehetővé teszi számára a program terjesztési engedélyének mások számára történő továbbadását. Az elfogadó fél ezzel szemben nem rendelkezik azokkal az ismeretekkel, amelyek alapján eldönthetné, hogy elfogadj-e a szerzői jogok megsértésével járó kockázatot. Ezért az Academic Free Licence ezt a kockázatot arra a félre hárítja, amely a kockázat mértékét egyedül megítélni képes.

Ha például az engedély kibocsátója maga írta a programot, akkor tudja, hogy a szerzői jog is a birtokában van. Amennyiben csupán lemásolta valaki más programját, vagy egy cég alkalmazottjaként hozta létre a programot, nem szavatolhatja jóhiszeműen a szerzői jogok betartását. Sokan vonakodhatnak elfogadni a nyílt forráskódú programokat, ha az engedély kibocsátója nem ad valamiféle biztosítékot arra, hogy nem sérti meg a szerzői jogokat. Az ilyenfajta biztosíték hiánya csökkentheti a nyílt forráskódú programok elfogadhatóságát. Egy olyan szerzői jogokra vonatkozó biztosítékkal, mint amelyet az Academic Free Licence szövegébe foglaltam, az engedély elfogadói ésszerű mértékben hagyatkozhatnak arra, hogy az engedély megfogalmazása megvédi őket attól a vádtól, hogy nem foglalkoztak vele, ki a szerzői jogok birtokosa valójában. Az Önök véleménye is érdekelne arról, hogy a nyílt forráskódú programok terjesztési engedélyeinek kell-e a szerzői jog megsértése elleni biztosítékot tartalmazniuk? Észrevételeiket az rosen@rosenlaw.com címre küldjék – egy későbbi cikkben beszámolok e nem hivatalos felmérés eredményéről.

Linux Journal 2002. szeptember, 101. szám

Lawrence Rosen

(☞ <http://www.rosenlav.com>) magán-
gyakorlatot folytató jogász. A Nyílt
Forrás Kezdeményezés ügyvezető
igazgatója és jogtanácsosa
(☞ <http://www.opensource.org>).

